

Mand siger: hver Gang jeg skal i Retten, skal jeg ind hos Wiggers først og have Besked paa, hvad jeg skal sige, og to Mand høre paa det og ere villige til at bekræfte det med Ed, at da Dommeren ikke spørger Wiggers, om han har modtaget denne Mand, før han gif i Retten, og veiledet ham med Hensyn til hans Forklaring paa den Maade, som denne Mand har fortalt det. Det ligger ligefrem som en Beskyldning mod Overlærer Wiggers, at han har villet forlede ham til at afgive falsk Forklaring for Retten. Det var et Spørgsmaal, som Undersøggelsesdommeren burde have havt sin Opmærksomhed langt mere henvendt paa, end han har havt. Han er nøjedes med, at den Mand, som har afgivet modsigende Forklaringer, har paastaet, at disse to Mand's Vidnesbyrd vare urigtige og dermed ladet det gaa, og han har ikke, saavidt jeg kan skjønne af Forhørene, spurgt Wiggers, om der var nogen som helst Sandhed i dette. Dernæst ser man heller ikke af Forhøret, i hvilket Forhold denne Overlærer Wiggers har virket med Hensyn til disse Erklæringer, som ere indhentede hos de i Klagen nævnte Personer. Man ser, at, saa saare Klagen blev almindelig bekendt, har Overlærer Wiggers været istand til at kunne præstere Erklæringer fra de fleste af de i Klagen nævnte Personer og offentliggjøre dem i Lolland-Falsters Stiftstidende. Det har vist sig gjennem Forhørene, at adskillige af de Folk, som have afgivet Forklaringer, have maattet indrømme, at disse Erklæringer vare urigtig afgivne, vare usandfærdige, og det var derfor da ogsaa ønskeligt, om Forhørsdommeren havde søgt at faae oplyst, i hvilket Forhold Overlærer Wiggers staar til disse Erklæringer, og om han har søgt at paavirke disse Folk til at afgive Erklæringer for Offentligheden, som de senere have maattet indrømme, vare urigtige. Saameget er jo vist, at disse Erklæringer, afgivne forud for Undersøgelsen, have til en vis Grad hæmmet Undersøgelsen og bundet disse Folks Udtalelser for Retten. Det var et Spørgsmaal, som Undersøggelsesdommeren vistnok særlig burde have havt sin Opmærksomhed henvendt paa. Dernæst er der her under Diskussionen og ogsaa i forskjellige Skrivelser, som ere tilfillede Udvalget, meddelt, at en Venstrevælger blev arresteret under Valget; men Forhørsdommeren, som er Politimester, og som bærer Ansvar for Arrestationen, har ikke givet nogen som helst Forklaring om Anledningen til denne Arrestation. Ligeledes er det gjennem Forhørene oplyst, i ethvert Fald er det bevidnet, at en Mand skulde have sagt: Trænger man til nogle Hundrede Kroner, kan man faae dem hos Byfogden. Og da der fornøstigtvis kun kan være Tale om Byfogden i den Jurisdiktion, hvor disse Mand bo, hvor Samtalerne have fundet Sted, falder dette over paa Undersøggelsesdommeren. Man ser heller ikke, at han selv har afgivet nogen som helst Erklæring i dette Spørgsmaal, og det forekommer mig dog, at det burde

Undersøggelsesdommeren have gjort for sin egen Skyld. Men med Hensyn til Klagens 8de Post, den Post, som angaar Agitationen, der er sat i Scene af Smed Mads Poulsen i Soesmark, er der saagodt som Intet oplyst, og det paa Grund af, at Undersøggelsesdommeren ikke vilde have denne Post oplyst. Jeg var tilstede ved Forhøret, hvad de Herrer ogsaa ville se af Betænkningen, og jeg, ligesom Stolelærer Christen Pedersen, stillede Forbring om at faae denne Post nøjagtig oplyst, men dette negtede Dommeren. Hans Ord til mig vare, da jeg rettede dette Drist til ham, i flere Mand's og Netsvidnernes Nærværelse: Jeg ser godt, hvad De sigter til. De tror, at De ved at faae opklaret den Valgsvig, som skal være begaaet i 4de Valgkreds, Mjåballe Sogn, af Mads Poulsen, vil faae Nøglen til de Misligheder, som ere begaaede fra Drebygaard Gods, Baroniet Guldborgland, men det kan jeg ikke tage Hensyn til. Thi fordi virkelig Herfabet paa Baroniet Guldborgland skulde have agiteret paa en urigtig Maade i Maribo Amts 4de Valgkreds, er det ikke givet, at det har agiteret paa ulovlig Maade i 3die Valgkreds. Skulde jeg tage Hensyn dertil, kunde jeg faae Halvdelen af Valgkredse i Landet ind under Undersøgelsen. Udenrigsministeren har Godser ved Svendborg, saa skulde man ogsaa kunne forudsætte, at han har begaaet Misligheder ved Valget derovre. Følgelig kan jeg ikke tage Hensyn dertil. Min Ordre lyder kun paa, hvorvidt Konsul Stürups Valg kan godkjendes eller ikke, hvorvidt der med Hensyn til det er foregaaet Mislighed eller ei. Jeg tillod mig at gjøre Forhørsdommeren opmærksom paa, at dette sandynligvis maatte være en Misforstaaelse. Det kunde vistnok kun være Udvalgets Mening, naar Klagen var henvist til Undersøgelse med Hensyn til begaaede Valgmisligheder, at disse da fuldkommen skulde undersøges. Jeg gjorde ham opmærksom paa andre Tilfælde og navnlig henviste jeg ham til Eksemplet fra Langeland i 1869, hvor der var begaaet store Valgmisligheder, navnlig ved Kjøbet af Stemmer. Der havde man ikke dengang indgivet Klage til Rigsdagen over disse Misligheder, men Politimesteren tog Sagen i sin Haand. Det var Noget, der faldt ind under Straffeloven; han fik Sagen grundig oplyst, og det endte med, at endel Personer maatte betale Multt, fordi de havde kjøbt Stemmer. Jeg kunde ikke antage, at noget Saadant, som faldt ind under Straffeloven, kunde lades upaaagtet, allerminst da det var indbefattet i Klagen, som af Udvalget var henvist til nærmere Prøvelse og Undersøgelse. At i det Hele taget den 8de Post, forsaavidt den angaar Mads Poulsens Valgagitationer, er fuldstændig rigtig, det fremgaar allerede af de Oplysninger, der ere fremkomne i Forhørene. Af de Oplysninger, som ere komne frem ved Vidnet, Stolelærer Sprængsen i Soesmark, fremgaar det tydelig nok, at Mads Poulsen har modtaget en Skrivelse fra